

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland**Datum ingekomen vragen** : 31 mei 2021**Datum GS-besluit** : 22 juni 2021**Vragen nr. 67**

Vragen van de heer **B.G.P. de Wit** (VVD) over onderzoek naar geitenhouderijen vertraagd: wat betekent dit voor de geitenstop in Noord-Holland?

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 31 mei 2021 door het lid van Provinciale Staten, de heer **B.G.P. de Wit** (VVD), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

In maart 2021 heeft de minister van Landbouw Natuur & Voedselkwaliteit gecommuniceerd dat het onderzoek naar geitenhouderijen in relatie tot longontstekingen bij omwonenden (programma VGO) is vertraagd doordat veel minder mensen zich gemeld hebben met een longontsteking. Daardoor zijn er te weinig gegevens beschikbaar om het onderzoek op te kunnen baseren. De onderzoekers nemen nu een langere periode om gegevens te verzamelen.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN**Vraag 1:**

Is het college van GS bekend met de vertraging in het onderzoek en, zo ja, wat vindt u van (de effecten van) deze vertraging - bijvoorbeeld voor omwonenden en geitenhouders?

Antwoord 1:

Ja, wij zijn daarmee bekend. Het effect is dat er vanwege de vertraging langer onzekerheid kan zijn bij bijvoorbeeld omwonenden en geitenhouders. Hoewel de oorzaak van de vertraging bekend is en uitlegbaar (effecten Covid-19 crisis), vinden wij dit heel vervelend voor de betrokkenen.

Vraag 2:

Hebben het college van GS signalen uit het veld bereikt naar aanleiding van de berichtgeving over de vertraging? Wat voor signalen waren dit, en hoe heeft u hierop gereageerd? Overweegt u, net als Gelderland, een rondetafelgesprek over dit onderwerp te houden met belanghebbenden? Waarom wel of niet?

Antwoord 2:

Neen, er zijn bij ons geen signalen binnengekomen. Wij zien nu geen aanleiding voor een rondetafelgesprek omdat er geen nieuwe informatie beschikbaar is.

Vraag 3:

Er zijn minder longontstekingen gemeld, waardoor de vertraging wordt verklaard. Heeft u inzicht of dit ook in Noord-Holland specifiek het geval is geweest, en wat daarvoor de verklaringen zijn? Heeft u hierover contact gehad met de GGD en, zo ja, welke inzichten leverde dit op? Gaat het uitsluitend om minder meldingen, of is er ook iets te zeggen over minder voorkomen van longontstekingen en de redenen daarvoor (lees: wordt het lager aantal meldingen niet – deels – verklaard doordat de longontstekingen er simpelweg niet zijn)? Wat zegt dit volgens u over het door de RIVM-onderzoekers noodzakelijk geachte aantal patiënten dat nodig is om conclusies op te kunnen baseren in het onderzoek, en de tijd die voor het onderzoeksproces genomen kan worden?

Antwoord 3:

Neen, wij hebben hierover geen contact gehad met de GGD. Destijds is afgesproken landelijke onderzoeken af te wachten. Wij volgen de berichtgeving van de minister voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de minister van Medische Zorg en Sport over het verloop van de landelijke onderzoeken en zien geen aanleiding om zelf onderzoeken op te starten. In de brief aan de Tweede Kamer (DGA-DAD / 21035401) is de volgende passage opgenomen:

“In algemene zin geldt dat er momenteel in heel Nederland veel minder patiënten met longontsteking worden gezien door huisartsen dan in voorgaande jaren in dezelfde periode. Dit heeft vermoedelijk te maken met de COVID-19-maatregelen. Vanwege het lage aantal patiënten verloopt de inclusie in de prospectieve patiëntenstudie een stuk langzamer dan verwacht. Om aan voldoende data te komen, moeten circa 800 patiënten deelnemen aan bovengenoemde studie, en er zijn nu pas 15 patiënten geïnccludeerd. Normaliter vinden de meeste longontstekingen in het najaar en de winter plaats. Het is de verwachting dat de incidentie bij de huisartsen in het najaar 2021 weer zal toenemen. Het zal vermoedelijk tot eind 2022 duren om voldoende patiënten te includeren.” Wij vertrouwen erop dat het onderzoek correct en degelijk wordt uitgevoerd.

Vraag 4:

Het onderzoek is vertraagd tot (in ieder geval) 2024, zoals het RIVM dat nu inschat. In 2018 is in Noord-Holland vanuit preventie een geitenstop ingevoerd voor nieuwvesting en uitbreiding. Op basis van welke risico-aspecten, anders dan de al dan niet causale relatie tussen de longontstekingen en de nabije aanwezigheid van geitenhouderijen, is deze geitenstop ingevoerd? Wat is de actuele risicobeoordeling van die eventuele andere aspecten?

Antwoord 4:

De geitenstop is door uw staten ingevoerd en overgenomen in de Omgevingsverordening Noord-Holland 2020 onder toepassing van het voorzorgbeginsel vanwege volksgezondheid. Binnen een straal van 2 km van geitenhouderijen is er voor omwonenden een verhoogde kans op longontsteking geconstateerd. Dit blijkt uit studies en onderzoeken. De geitenstop is ingevoerd in afwachting van meer duidelijkheid over oorzaken en mogelijke maatregelen. Reeds aanwezige geitenhouderijen worden beperkt geraakt door de geitenstop. Het verbod richt zich op nieuwvesting van, omschakeling naar of uitbreiding van geitenhouderijen.

Vraag 5:

Als de thans geldende geitenstop louter is gebaseerd op het mogelijke verband tussen longontstekingen en de nabije aanwezigheid van geitenhouderijen, wat betekent de vertraging van het onderzoek voor de thans geldende geitenstop in Noord-Holland, en de (juridische) grondslagen daarvoor (lees: wordt de geitenstop nog voldoende juridisch gedragen)? Hoe lang vindt u het

verantwoord om op uitkomsten van onderzoek te wachten om de thans ingevoerde geitenstop te heroverwegen, en waarom? Heeft u hierover overleg met andere provincies, bijvoorbeeld via het IPO?

Antwoord 5:

De vertraging betekent dat het langer duurt voordat onderzoeken naar gezondheidsaspecten zijn afgerond en resultaten en analyses beschikbaar komen. Via het IPO zullen wij de vertraging bespreken. Wij vinden de vertraging een tegenvaller voor alle betrokkenen, zowel voor de sector als voor de bevolking. Het heeft richting alle betrokkenen onze voorkeur om geen ad hoc besluiten te nemen maar een heroverweging van de geitenstop te baseren op uitkomsten van onderzoeken die het Rijk is gestart.

In de brief aan de Kamer staat de volgende passage: “De reeds uitgevoerde onderzoeken binnen het VGO-programma benadrukken het belang van inzicht in de oorzaak van het verhoogde risico op het oplopen van een longontsteking voor mensen die in de nabijheid van een geitenhouderij wonen (Kamerstuk 28 973, nr. 240, 3 december 2020). Met de vervolgonderzoeken binnen VGO-III laat het kabinet onderzoek uitvoeren naar die oorzaak, om uiteindelijk risicoreducerende maatregelen te kunnen nemen. Zodra deelonderzoeken afgerond zijn, zal uw Kamer, zoals toegezegd, geïnformeerd worden. Op basis van de (tussen)resultaten wordt gekeken of er aanknopingspunten zijn voor het nemen van risicoreducerende maatregelen.”

Zodra deelonderzoeken zijn afgerond worden de resultaten door de minister gedeeld. Dat is het moment om de situatie opnieuw te bezien.